

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

ફર્સ્ટ અપીલ નં. ૧૯૦/૨૦૦૮

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ભાસ્કર ભટ્ટાચાર્ય

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?
૨	રીપોર્ટર્સને મોકલવામાં આવે કે નહીં?
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની શુદ્ધ નકલ જોવા માંગે છે?
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?

પ	શું સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવામાં આવે?
---	---------------------------------------

=====

ન્યુ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ.... અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

લાભુભાઈ કરશનભાઈ કોળી અને ર.... પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

(શ્રી હસમુખ ઠક્કર), અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે વકીલ

શ્રી પલક એચ. ઠક્કર, અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે વકીલ

શ્રી નિશાંત લાલકિયા, પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ તરફે વકીલ

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૨-૩ તરફે નોટિસ બજવણી થયેલ છે

=====

કોરમ: માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ભાસ્કર ભટ્ટાચાર્ય

તારીખ: ૦૧/૦૯/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

ધ મોટર વિહીકલ્સ એક્ટની કલમ ૧૭૩ હેઠળની આ અપીલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની તરફથી છે અને મોટર અકસ્માત વળતર ટ્રિબ્યુનલ [ઓડિઝ.], મોરબી દ્વારા એમ.એ.સી.પી. નં. ૮૮/૧૯૯૯ માં ૨૭/૦૯/૧૯૯૭ ના રોજ પસાર

કરવામાં આવેલા એવોર્ડ વિરુદ્ધ નિર્દેશિત છે, જેના દ્વારા અરજી દાખલ કરવાની તારીખથી રકમની વસૂલાત સુધી વાર્ષિક ૭.૫% ના દરે વ્યાજ સાથે ૫૧,૩૦૦/- રૂપિયાની રકમ એનાયત કરીને ધ મોટર વિહીકલ્સ એક્ટની કલમ ૧૬૬ હેઠળની કાર્યવાહીનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો.

અસંતુષ્ટ હોવાના કારણે, ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીએ હાલની અપીલ દાખલ કરેલ છે.

ઇન્સ્યોરન્સ કંપની વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પલક ઠક્કરે શરૂઆતમાં જ તેમની અપીલના સમર્થનમાં કાયદાનો શુદ્ધ પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો છે.

શ્રી ઠક્કરના જણાવ્યા અનુસાર, ધ મોટર વિહીકલ્સ એક્ટની કલમ ૧૪૦ હેઠળની કાર્યવાહીમાં ટ્રિબ્યુનલે એવું તારણ કાઢ્યું હોવાથી કે પ્રશ્નગત વાહન સમાન અકસ્માતમાં સંડોવાયેલું ન હતું, તેથી અકસ્માતમાં વાહનની સંડોવણીનો મુદ્દો ધ મોટર વિહીકલ્સ એક્ટની કલમ ૧૬૬ ના તબક્કે ન્યાયનિર્ણય માટે હવે ખુલ્લો રહ્યો ન હતો. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, શ્રી ઠક્કરના જણાવ્યા અનુસાર, સદર એક્ટની કલમ ૧૪૦ હેઠળની કાર્યવાહીના નિકાલ સમયે નોંધાયેલા ચોક્કસ તારણને ધ્યાનમાં લેતા અકસ્માતમાં વાહનની સંડોવણીનો મુદ્દો રેસ જ્યુડિકાટા (પૂર્વનિર્ણિત ન્યાય) દ્વારા અપરોધિત બન્યો છે.

સામા પક્ષે, વળતર મેળવનારાઓ વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી નિશાંત લાલકિયાએ શ્રી ઠક્કરની ઉપરોક્ત દલીલનો વિરોધ કર્યો છે અને એવી

રજૂઆત કરી છે કે ધ મોટર વિહીકલ્સ એક્ટની કલમ ૧૪૦ હેઠળની સુનાવણીના તબક્કે નોંધાયેલું કોઈ પણ તારણ સદર એક્ટની કલમ ૧૬૬ હેઠળની અનુગામી કાર્યવાહીમાં રેસ જ્યુડિકાટા બની શકે નહીં.

હવે સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા એવું પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવ્યું છે કે સદર એક્ટની કલમ ૧૪૦ હેઠળનો એવોર્ડ અપીલપાત્ર છે [જુઓ યક્ષવા વિરુદ્ધ નેશનલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની, એ.આઈ.આર. ૨૦૦૭ એસ.સી. ૨૫૮૨ માં રિપોર્ટ થયેલ] અને તેથી, પક્ષકારોએ અપીલ ન કરીને એ સ્થિતિ સ્વીકારી લીધી હતી કે અકસ્માતમાં વાહન સંડોવાયેલું ન હતું. સદર એક્ટની કલમ ૧૪૦ હેઠળની કાર્યવાહીમાં પણ રાહત આપવા માટે ત્રણ પ્રશ્નો, એટલે કે, (૧) શું વાહન અકસ્માતમાં સંડોવાયેલું હતું; (૨) શું વાહન ઇન્સ્યોરન્સ હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યું હતું અને; (૩) શું સંડોવાયેલા વાહનના સંબંધમાં ઇન્સ્યોરન્સની શરતનો કોઈ ભંગ થયો છે, તેનો નિર્ણય લેવો જરૂરી છે. તે ત્રણ પ્રશ્નો વાહનના માલિક અથવા વળતર મેળવનારાઓ અથવા ઇન્સ્યોરન્સ કંપની દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સદર એક્ટની કલમ ૧૬૬ હેઠળની કાર્યવાહીમાં ફરીથી ખોલી શકાતા નથી. આ તબક્કે, સત્યધ્યાન ઘોષાલ અને અન્ય વિરુદ્ધ શ્રીમતી દેઓરજીન દેબી અને અન્ય, એ.આઈ.આર. ૧૯૬૦ એસ.સી. ૯૪૧ માં રિપોર્ટ થયેલ કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નીચે મુજબના અવલોકનનો સંદર્ભ લેવો ફાયદાકારક રહેશે જ્યાં ત્રણ ન્યાયાધીશોની બેન્ચે ખાસ ઠરાવ્યું હતું કે જો સિવિલ પ્રોસિજર કોડની

કલમ ૧૧ ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં લાગુ પડતી ન હોય તો પણ, રેસ જ્યુડિકાટાનો સિદ્ધાંત તેમ છતાં લાગુ પડે છે:

"રેસ જ્યુડિકાટાનો સિદ્ધાંત ન્યાયિક નિર્ણયોને અંતિમતા આપવાની જરૂરિયાત પર આધારિત છે. તે શું કહે છે તે એ છે કે એકવાર કોઈ બાબત પૂર્વનિર્ણિત (રેસ જ્યુડિકાટા) થઈ જાય, તો તેના પર ફરીથી ન્યાયનિર્ણય કરવામાં આવશે નહીં. મુખ્યત્વે તે ભૂતકાળના મુકદ્દમા અને ભવિષ્યના મુકદ્દમા વચ્ચે લાગુ પડે છે. જ્યારે કોઈ બાબત – પછી તે હકીકતનો પ્રશ્ન હોય કે કાયદાનો પ્રશ્ન હોય – એક દાવો અથવા કાર્યવાહીમાં બે પક્ષકારો વચ્ચે નક્કી કરવામાં આવી હોય અને નિર્ણય અંતિમ હોય, કાં તો એટલા માટે કે ઉચ્ચ અદાલતમાં કોઈ અપીલ કરવામાં આવી ન હતી અથવા અપીલ રદ કરવામાં આવી હતી, અથવા કોઈ અપીલ થઈ શકતી નથી, ત્યારે સમાન પક્ષકારો વચ્ચેના ભવિષ્યના દાવા અથવા કાર્યવાહીમાં કોઈપણ પક્ષને તે બાબતની ફરીથી ચર્ચા કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. રેસ જ્યુડિકાટાનો આ સિદ્ધાંત સિવિલ પ્રોસિજર કોડની કલમ ૧૧ ના સંદર્ભમાં દાવાઓ સાથે સંકળાયેલો છે; પરંતુ જ્યાં કલમ ૧૧ લાગુ પડતી નથી ત્યાં પણ મુકદ્દમામાં અંતિમતા

લાવવાના હેતુથી અદાલતો દ્વારા રેસ જ્યુડિકાટાનો સિદ્ધાંત
લાગુ કરવામાં આવ્યો છે. આનું પરિણામ એ છે કે મૂળ
અદાલતે તેમજ કોઈ પણ ઉચ્ચ અદાલતે ભવિષ્યના કોઈ
પણ મુકદ્દમામાં એ જ આધારે આગળ વધવું જોઈએ કે
અગાઉનો નિર્ણય સાચો હતો."

(ભાર મૂકવામાં આવેલ છે).

આમ, હું જોઉં છું કે હાલના કેસની હકીકતોમાં, વાહનની સંડોવણીનો પ્રશ્ન
ત્યારબાદ હવે ખુલ્લો રહ્યો નથી અને માત્ર તે કારણોસર, હું ઠરાવું છું કે નીચેની
ટ્રિબ્યુનલે નવા પુરાવાના આધારે સદર મુદ્દાને ફરીથી ખોલીને હકુમત વિના કામ
કર્યું છે. આમ, અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે અને વાદગ્રસ્ત એવોર્ડ રદ કરવામાં
આવે છે.

એવું જણાય છે કે અપીલ દાખલ થયા પછી, આ અદાલતે
૨૩/૦૬/૨૦૦૮ ના આદેશ દ્વારા, એવોર્ડના અમલીકરણ પરના મનાઈ
હુકમની શરત તરીકે, ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીને ટ્રિબ્યુનલને રકમ ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટમાં
રોકાણ કરવાના નિર્દેશ સાથે સંપૂર્ણ એવોર્ડની રકમ જમા કરાવવાનો આદેશ
આપ્યો હતો.

હવે જ્યારે આ અપીલ મંજૂર કરવામાં આવી છે, ત્યારે હું નીચેની
ટ્રિબ્યુનલને ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટમાં રોકાણ કરેલી રકમ તેના પર થયેલા વ્યાજ સાથે

આ આદેશની જાણ થયાની તારીખથી એક મહિનાની અંદર ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીની તરફેણમાં મુક્ત કરવાનો આદેશ આપું છું. ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી.

રજિસ્ટ્રીને રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી તાત્કાલિક ટ્રિબ્યુનલને પરત મોકલવા માટે આદેશ આપવામાં આવે છે.

(ભાસ્કર ભટ્ટાચાર્ય, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.